

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003980

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-07-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яценко Олена Юріївна

2. Olena Y. Yatsenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 13-08-2026

Спеціальність за освітою: Середня освіта

Місце роботи здобувача: Комунальний заклад професійної (професійно-технічної освіти) «Київський професійний енергетичний коледж»

Код за ЄДРПОУ: 05536768

Місцезнаходження: вул. Білицька, Київ, 04084, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16496

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35.17, 17.71.01.23, 03.19.21, 03.61, 03.61.13

Тема дисертації:

1. Формування національно-патріотичних цінностей у студентів засобами історичного краєзнавства
2. Formation of the National-Patriotic Values in Students Through the Local History

Реферат/анотація:

1. У дисертації здійснено теоретичне обґрунтування та експериментально перевірено методику формування національно-патріотичних цінностей у студентів засобами історичного краєзнавства. На основі аналізу джерел та літератури зроблено історико-генетичний, теоретичний аналіз ідей формування національно-патріотичних цінностей студентів, встановлено, що досліджувана проблема була актуальною в різні історичні періоди, але особливого розмаху набула після проголошення незалежності України, з розвитком національно-патріотичного виховання. У роботі визначено сутність і структуру «національно-патріотичних цінностей у студентів засобами історичного краєзнавства», під якими ми розуміємо цілий комплекс ідеологічних та духовних орієнтирів молоді, які спираються на базові поняття, такі як: патріотизм, національна ідентичність, совість, свобода, гідність; визначено важливість історичного минулого, роль історико-культурних цінностей; вплив сім'ї, освітнього та соціального середовища на формування

національно-патріотичних цінностей у студентської молоді, усвідомлення важливості громадянської активності молоді та її наслідки. У дисертації визначено основні методологічні підходи до формування національно-патріотичних цінностей в студентів: системний, аксіологічний, культурологічний, особистісно-орієнтований, діяльнісний. У дисертаційному дослідженні узагальнено зарубіжний та вітчизняний досвід формування національно-патріотичних цінностей. Встановлено, що процес формування національно-патріотичних цінностей студентів у європейських країнах базується на трансформації концепції патріотизму у площину конституційного патріотизму. У межах цього підходу ключовим об'єктом лояльності постає не етнічна приналежність, а демократичний устрій, верховенство права та захист прав людини. На підставі аналізу педагогічної літератури в роботі виокремлено й обґрунтовано педагогічні умови формування національно-патріотичних цінностей у студентів засобами історичного краєзнавства, до яких віднесено: 1) наповнення навчальних дисциплін змістовими модулями регіонально-орієнтованого спрямування; 2) забезпечення активної суб'єктної позиції студента у краєзнавчо-пошуковій діяльності; 3) створення інтерактивного виховного простору на основі цифрових технологій. Для визначення рівнів сформованості національно-патріотичних цінностей у студентів засобами історичного краєзнавства виділено відповідні критерії та показники, серед них: мотиваційно-цільовий; інтелектуально-когнітивний; емоційно-чуттєвий; діяльнісний. На основі визначених критеріїв і показників розкрито рівні (високий, середній, низький) сформованості національнопатріотичних цінностей у студентів засобами історичного краєзнавства. Для забезпечення системного та цілісного розгляду процесу формування національно-патріотичних цінностей у студентів засобами історичного краєзнавства було застосовано метод моделювання. У роботі теоретично обґрунтовано та експериментально підтверджено відповідну методику, структуру якої складають взаємопов'язані компоненти: цільовий, теоретико-методологічний, змістовий та процесуальний. Останній реалізується поетапно через мотиваційноорієнтований, знанневий, операційний та рефлексивно-результативний етапи. Порівняльний аналіз узагальнених даних підтвердив ефективність впровадженої методики: якщо в контрольних групах рівень сформованості національно-патріотичних цінностей студентів залишився статичним, то в експериментальних групах зафіксовано позитивну динаміку. Зокрема, спостерігається суттєве зростання частки студентів із високим рівнем сформованості національно-патріотичних цінностей, що свідчить про ефективність впроваджуваної методики формування національно-патріотичних цінностей у студентів засобами історичного краєзнавства.

2. Thesis exhibits the theoretical explanation and the experimental proof of the methodology of formation of national-patriotic values in students through the local history. The author has executed historical, genetic and theoretical study of the ideas of formation of the national-patriotic values in students based on analysis of the sources and literature and concludes that the research topic has been relevant in different historical epochs, but it has gained more weight after declaration of independence of Ukraine in the context of the national patriotic education. The scientific paper defines the nature and structure of the national-patriotic values in students developed through the local history represented as a set of ideological and spiritual values cherished by the young people based on the fundamental concepts like patriotism, national identity, conscience, freedom, dignity, reinforces the importance of the historical past, the role of the historical and cultural values, the impact of the family as well as the educational and social environment on formation of national-patriotic values in the young learners, and rests on the belief that young people have to engage in civic activism in order to achieve the positive changes. The thesis identifies the key methodological approaches to formation of the national-patriotic values in students: systemic, axiological, cultural, personality-oriented and activity-based, summarizes the foreign and the domestic experience of the nationalpatriotic value formation. It is established that formation of the national-patriotic values in the European students is based on transformation of the concept of patriotism into the area of constitutional patriotism. This approach establishes that the key object of allegiance is not ethnicity. Rather, it is a democratic system, the rule of law, and the protection of human rights. Based on the pedagogical literature analysis, the research paper sorts out and explains the pedagogical pre-requisites to formation of the national-patriotic values in students through the local history, including: 1) introduction of the in-depth regional study content to the academic disciplines; 2) encouragement of the student's active subjective position in the local

history and research activities; 3) formation of interactive educational space with use of the digital technologies. To determine the levels of formation of the national-patriotic values in students through the local history, the author singles out the corresponding criteria and indicators, including the motivational and goal-oriented, the intellectual-cognitive, the emotional-sensory and the activity approaches. The high, medium and low levels of formation of the national-patriotic values in students through the local history have been determined based on the specified criteria and indicators. The author has applied the modeling method in order to enable a systemic and holistic analysis of formation of the national-patriotic values in students through the local history. The thesis theoretically substantiates and experimentally proves the corresponding methodology the structure of which includes the interrelated target, theoretical and methodological, content and process components. The latter is implemented in stages through motivationally-oriented, knowledge-based, operational and reflective-resultative phases. Comparative analysis of the generalized data has proven efficiency of the implemented methodology: the level of formation of the national-patriotic values of students remains static in the control groups, while the experimental groups exhibit positive developmental changes in this regard. In particular, the fraction of students with a high level of formation of national-patriotic values has significantly increased, which proves efficiency of the implemented methodology of formation of the national-patriotic values in students through the local history.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Chovriy S., Yatsenko O., Kozhevnikova A., Anisimova O., Horbatiuk O., Kolbina L. The power of partnership in higher education. Amazonia Investiga. 2024. Vol. 13 (83). P. 157–173.
- 2. Яценко О. Сутність поняття «національно-патріотичні цінності». Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія. 2024. № 12 (1). С. 82–88.
- 3. Яценко О. Проблеми ідентичності під час національно-патріотичного виховання: історичний аспект та сучасні виклики. Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія. 2024. № 12 (2). С. 197–202.
- 4. Яценко О. Модель формування національно-патріотичних цінностей у студентів засобами історичного краєзнавства. Актуальні питання гуманітарних наук. 2025. Вип. 94. Т. 2. С. 426–430.
- 5. Яценко О., Сопівник І. Формування національно-патріотичних цінностей в освітньому процесі. SCIENTIA. 2023. С. 193–194.
- 6. Яценко О. Роль історичного краєзнавства у формуванні національно-патріотичних цінностей. Grail of Science. 2023. № 25. С. 375–377.
- 7. Яценко О. Проблема збереження національно-патріотичних цінностей в умовах російської агресії. Grail of Science. 2024. № 43. С. 470–474.
- 8. Яценко О. Роль краєзнавчої науки у формуванні національно-патріотичних цінностей в студентській молоді. SCIENTIA. 2024. С. 247–249.
- 9. Яценко О. Ю. Анексія Криму: національно-патріотичні цінності в умовах війни. Трансформація системи міжнародних відносин в умовах російсько-української війни: Міжнародна очно-дистанційна науково-практична конференція, м. Київ, 23 лютого 2023 року: тези доповіді. Київ, 2023. С. 333–335.
- 10. Яценко О. Ю. Використання традицій українського народу в педагогічній діяльності викладача. Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 28 травня 2023 року: тези доповіді. Київ, 2023.

- 11. Яценко О. Ю. Роль історичних персоналій у формуванні національної свідомості студентів (на прикладі Ліни Костенко). *Débats scientifiques et orientations prospectives du développement scientifique: V International Scientific and Practical Conference*, м. Вінниця, 21 липня 2023 року: тези доповіді. Вінниця, 2023.
- 12. Яценко О. Ю. Жінка та патріотизм: культурно-історичний аспект. Розвиток лідерського потенціалу жінок в академічному середовищі: міжнародний досвід для потреб розбудови України: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 11 квітня 2024 року: тези доповіді. Київ, 2024.
- 13. Яценко О. Ю. Цифровізація як інструмент національно-патріотичного виховання в умовах війни. Роль молоді у розвитку АПК України: VIII Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 16 травня 2024 року: тези доповіді. Київ, 2024.
- 14. Яценко О. Ю. Особливості формування національно-патріотичних цінностей молоді в умовах повномасштабної війни. Роль молоді у розвитку АПК України: VIII Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 16–17 травня 2024 року: тези доповіді. Київ, 2024.
- 15. Яценко О. Ю. Проблема збереження національно-патріотичних цінностей в умовах російської агресії. *An integrated approach to science modernization: methods, models and multidisciplinary: X International Scientific and Practical Conference*, м. Вінниця, Україна – м. Відень, Австрія, 6 вересня 2024 року: тези доповіді. Вінниця, 2024.
- 16. Яценко О. Ю. Вітчизняний досвід формування національно-патріотичних цінностей в студентів. Неперервна освіта: актуальні дискурси: XVIII Всеукраїнська науково-практична конференція, м. Ужгород, 10 жовтня 2024 року: тези доповіді. Ужгород, 2024.
- 17. Яценко О. Ю. Формування національно-патріотичних цінностей в інклюзивному середовищі. Інклюзивний розвиток національної економіки: глобальні тенденції, можливості України та роль агропродовольчого сектора: VIII Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 23–24 жовтня 2024 року: тези доповіді. Київ, 2024.
- 18. Яценко О. Ю. Вплив ЗМІ на формування національної свідомості студентської молоді. Інноваційні трансформації в сучасній освіті: виклики, реалії, стратегії: VI Всеукраїнський відкритий науково-практичний онлайн-форум, м. Київ, 12 листопада 2024 року: тези доповіді. Київ, 2024.
- 19. Яценко О. Ю. Національна самобутність як національно-патріотична цінність в умовах глобалізації. *Education and science in the face of challenges and threats. The contribution of young scientists to sustainable development: International conference*, м. Київ, 21–22 листопада 2024 року: тези доповіді. Київ, 2024.
- 20. Яценко О. Ю. Формування української національної ідентичності в історико-культурному контексті. Ресурсно-орієнтоване навчання в 3D: доступність, діалог, динаміка: V Міжнародна науково-практична конференція, м. Полтава, 20–21 лютого 2025 року: тези доповіді. Полтава, 2025.
- 21. Яценко О. Ю. Ціннісний підхід у вихованні громадянина-патріота. Роль молоді у розвитку АПК України: IX Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 15–16 квітня 2025 року: тези доповіді. Київ, 2025.
- 22. Яценко О. Ю. Вплив медіа-активності студентської молоді на формування національно-патріотичних цінностей. Міжнародна і міжкультурна комунікація у формуванні іміджу України: стратегії розвитку: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 1 травня 2025 року: тези доповіді. Київ, 2025.
- 23. Яценко О. Ю. Виховний потенціал регіональної історії у контексті патріотичного виховання сучасного студента. Освіта в умовах трансформацій сучасного суспільства: науково-практична конференція, м. Дніпро, 20–21 березня 2026 року: тези доповіді. Дніпро, 2026. С. 63–65.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: формування національно-патріотичних цінностей у студентів

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0115U003561

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сопівник Ірина Віталіївна

2. Iryna V. Sopivnyuk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1187-6211

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кульчицький Віталій Йосипович

2. Vitalii Y. Kulchytskyi

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5863-3204

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Канішевська Любов Вікторівна
2. Liubov V. Kanishevska

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7210-2204

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=Ula9-bAAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 24592608

Місцезнаходження: вул. М. Берлинського, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Виговська Світлана Володимирівна
2. Svitlana V. Vyhovska

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8270-7207

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савицька Інна Миколаївна
2. Inna M. Savytska

Кваліфікація: к. філос. н., доц., 09.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3795-0427

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Супрун Дарія Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Супрун Дарія Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Боярчук Сергій Васильович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна